

– досліджень повітря робочої зони, 98 – досліджень метеорологічних факторів, 141 – досліджень шумового навантаження та вібрації. Гігієнічна оцінка умов праці проведена відповідно до «Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» (затверджена наказом МОЗ України від 08.04.2014 № 284).

Отриманні результати: У мартенівському цеху умови праці сталеварів та вогнетривників за показниками виробничого мікроклімату відносяться до 3 класу 4 ступеня шкідливості, за вмістом хімічних речовин у повітрі робочої зони – 3 класу 1 ступеня шкідливості, за показниками важкості – 3 класу 2 ступеня шкідливості, за показниками напруженості – 3 класу 1 ступеня шкідливості. За показниками вмісту пилу, переважно фіброгенної дії, у повітрі робочої зони умови праці сталеварів відповідають 3.2 класу шкідливості, умови праці вогнетривників – 3.3 класу шкідливості.

Висновок: У результаті гігієнічної оцінки умов праці працівників мартенівського цеху встановлено, що вони відносяться до групи підвищеного ризику розвитку захворюваності, що зумовлено найвищим рівнем шкідливості умов праці – 3.4 клас. До провідних факторів ризику у мартенівському цеху належать пил та мікрокліматичні умови.

Для встановлення причинно-наслідкового зв'язку шкідливих виробничих факторів зі станом здоров'я працюючих необхідно провести аналіз професійної захворюваності та захворюваності з тимчасовою втратою працездатності з визначенням причин захворюваності, ролі впливу провідних виробничих факторів, з характеристикою стажу, віку, професії працюючих, з урахуванням нозологічних форм.

Дослідження професійних ризиків порушення здоров'я для працівників мартенівського цеху

**Запорізький державний медичний університет
Севальнєв А.І., Шаравара Л.П.,
ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЛЦ МОЗ УКРАЇНИ» Козлова І.С.**

Актуальність. Оцінка ризику розвитку виробничо-обумовлених та професійних захворювань є основою для прийняття рішень по керуванню професійними ризиками та повинна бути направлена на створення безпечних умов праці та профілактику захворювань.

Мета дослідження: Дослідити професійні ризики порушення здоров'я серед працівників мартенівського цеху металургійного підприємства повного циклу.

Матеріали та методи: Для встановлення причинно-наслідкового зв'язку між розвитком захворюваності працівників та шкідливими чинниками виробничого середовища розраховували рівень захворюваності (R), відносний ризик (RR), атрибутивний ризик (ARe %), популяційний атрибутивний ризик (PAR %) серед працівників мартенівського цеху.

Отриманні результати: При розрахунку відносного ризику встановлено, що найбільшому ризику виникнення захворюваності серед досліджуваних цехів

підлягають працівники мартенівського цеху – RR 3,04 при CI 95% (2,83 - 3,26), у працівників доменного та агломераційного цехів рівень відносного ризику був також значним та склав RR 2,27 при CI 95% (2,07 - 2,48) та RR 2,0 при CI 95% (1,77 - 2,09) відповідно.

При оцінці ризику порушення здоров'я для працівників мартенівського цеху встановлено, що найбільші рівні ризиків реєструвалися серед хвороб вуха та соскоподібного відростку, хвороб шкіри та підшкірної клітковини, хвороб ока та додаткового апарату, інфекційних та паразитарних хвороб, хвороб сечостатевої та кістково-м'язової системи, хвороб органів травлення та органів дихання.

Частка захворювань, викликаних впливом шкідливих умов праці, по всіх захворюваннях у працівників досліджуваних цехів (AR_e, %) перевищувала такі показники серед населення в цілому (PAR, %), що підтверджує вплив шкідливих умов праці на стан здоров'я працюючих.

Висновок: Рівень професійного ризику у працівників мартенівського цеху металургійного підприємства повного циклу за показниками захворюваності з тимчасовою втратою працездатності відноситься до категорії «високий» професійний ризик. Оцінка професійних ризиків за даними захворюваності з тимчасовою втратою працездатності свідчить про високий ступінь її професійної обумовленості, що потребує розробку та проведення цілеспрямованих профілактичних заходів.

Поверхневі водойми як фактор ризику для здоров'я населення

**Запорізький державний медичний університет
Гребняк М.П., Черненко А.С.**

Серед багатьох екологічних факторів одне із чільних місць, що негативно впливають на здоров'я населення займають водойми господарсько-питного призначення. Огляд літератури з екологічних проблем дозволяє зробити висновок про те, що однією із самих складних та актуальних проблем України в галузі охорони здоров'я населення, у зв'язку із забрудненням навколишнього природного середовища, є необхідність створення централізованої та комплексної системи екологічно безпечного обігу, поводження та управління небезпечними відходами у поєднанні з розробкою та впровадженням принципово нових та економічно доцільних, раціональних технологій їх утилізації, знешкодження, видалення та захоронення.

Мета роботи. Гігієнічна оцінка ризику впливу стану поверхневих водойм господарсько-питного призначення на здоров'я населення.

Матеріали та методи досліджень. Вивчені показники якості стану поверхневих водойм України за матеріалами Головного статистичного управління МОЗ України. Оцінка показників якості води оцінювались за вимогами ДСанПіН. У роботі використані наступні методи: бібліосемантичний, аналітико-синтетичний та контент-аналіз.

Результати досліджень. Встановлено, що питома вага проб водойм I класу, які не відповідають гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками, складає $21,4 \pm 0,9\%$, за санітарно-бактеріологічними – $18,4 \pm 0,8\%$; II класу